

не познаваше принципа единъ противъ всички, или всички противъ единъ. Нейната економическа основа създаваше у членоветъ ѝ духъ на общностъ и на солидарностъ. Намираща се въ опасностъ, всички бѣха длъжни да я защищаватъ, или всички чувствуваха необходимостта да лѣятъ кръвта си, за да я пазятъ.

Малко по малко обаче, родовата економическа единица създаде въ себе си елемента на противорѣчието, — елементъ, който ѝ дѣйствуваше разложително. Раздѣлението на труда стана единъ фактъ, едно явление, което имá важни економически послѣдствия. Раздѣлението на труда влече слѣдъ себе си, или самото е тѣсно свързано съ появата на класи. Отъ тукъ до основаването на държавата, която при тѣзи условия е неизбежна наслѣдница на родовата единица, има само една стъпка. Аспаруховата дружина се яви като акушерка на състоянието, свързано съ разложението на родовата наредба. Първиятъ основенъ камъкъ въ темелитъ на старата българска държава бѣше сложенъ. Но съ това заедно бѣха сложени и условията за нейната бждаща корупция ¹⁾.

Малко бѣха за България годинитъ на спокойствие слѣдъ настаняване задволжскитъ българи въ Мизия и по долнето течение на Марица. Своята власть новодошлото племе можа да закрѣпи чрѣзъ непрѣстанни войни, които намираха вече отгласъ въ условията, създадени слѣдъ розлагането на първия економически режимъ. Но войнитъ на българитъ, които

¹⁾ Ако славянската задруга, която прѣживѣ нѣколко десетилѣтия и прѣзъ 19. вѣкъ, може да се вземе, като остатъкъ отъ старата родова уредба, това показва, че както у германцитъ, така и у славянитъ, родовата единица се задържа известно време слѣдъ основаването на новата държава, безъ да може обаче да съхрани своитъ економически прѣимущества. Въ стара Гърция родовата наредба изчезна напълно съ появата на държавата.